

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ג of מסכת קדושין
Some of the topics we will learn about include.

חופה

After a woman accepts Kiddushin, she becomes a נשואה, married for all matters, when they perform חופה, the husband brings her into his domain.

There is a Machlokes whether חופה can also effectuate the initial Kiddushin.

קנין חליפין

Exchanging one object for another - This is sometimes done with a סודר, a kerchief that the buyer gives to the seller. His objective is not to actually exchange the סודר for the property, but merely to use it symbolically to affect the purchase.

All agree that חליפין cannot effectuate a Kiddushin.

חליצה

If a person dies and did not have children, his brother is obligated to perform יבום, marry his wife. If the brother refuses to marry her then he must perform חליצה, whereby, in front of Bais Din, she removes one of his shoes, spits and proclaims;

ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו

חליצה is similar to a גט - for whereas beforehand she was tied to the brother and was unable to marry anyone else, after חליצה she is permitted to marry anyone she wishes.

A

חופה

קנין חליפין

חליצה

B

However, all agree that in a marriage the husband cannot divorce his wife with חליצה.

The Gemara will elaborate on the source that כסף can accomplish a Kiddushin.

האב זכאי בבתו

A father receives his daughter's benefits while she is a קטנה, a minor, and a נערה, twelve to 12 ½ years old, which includes accepting her Kiddushin in all its forms.

נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה

A father has the complete authority to nullify the vows of his daughter while she is still a נערה. However, if she accepted Kiddushin, the father only has partial authority in which he and the ארוס, the groom, must both nullify the vow.

B

האב זכאי בבתו

נערה המאורסה
אביה ובעלה
מפירין נדריה

1 בס"ד

So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned two reasons as to why in the statement

האשה נקנית בשלש דרכים

Our Mishnah chose to the word דרכים,

לשון נקבה;

Rather than the word דברים,

לשון זכר,

Which is what the Mishnah is accustomed to use

1.

Either because the Mishnah mentions Biyah and

ביאה איקרי דרך

The Pasuk associates Biyah with the word דרך;

2.

Or, because the Mishnah wishes to allude to the process of Kiddushin in that

דרכו של איש לחזור על אשה

ואין דרכה של אשה לחזור על איש

It is the way of a man to look for a wife because she is his lost possession, but it is NOT the way of a woman to look for a husband.

Similarly, regarding זב;

בשבעה דרכים בודקין את הזב

Because

דדרכא דמיכלא יתירא לאתויי לידי זיבה

ודרכא דמישתיא יתירא לאתויי לידי זיבה

And regarding אתרוג;

אתרוג שוה לאילן בשלשה דרכים

Because

דדרכיה דאתרוג כירק

מה ירק דרכו ליגדל על כל מים ובשעת לקיטתו עישורו

אף אתרוג דרכו ליגדל על כל מים ובשעת לקיטתו עישורו

However, the Gemara rejects these reasons, because the word דרכים is used in a Mishnah regarding כוי which states;

יש בו דרכים שוה לחיה ולבהמה

And in a Mishnah regarding גט which states;

זו אחת מן הדרכים

ששוו גיטי נשים לשחרורי עבדים

And there we cannot say that the word דרכים is being used to teach something about the "way" of these things?

1

האשה נקנית בשלש דרכים {דברים}

לשון זכר

לשון נקבה

2

דרכו של איש
לחזר על אשה
ואין דרכה של אשה
לחזר על איש

The דרך of...
a man is to look for a wife

1

ביאה
איקרי
"דרך"

The דרך of...

אתרוג שוה לאילן
בשלשה דרכים

דדרכיה דאתרוג כירק
מה ירק דרכו ליגדל על כל מים
ובשעת לקיטתו עישורו
אף אתרוג ...

בשבעה דרכים
בודקין את הזב

דדרכא דמיכלא יתירא
לאתויי לידי זיבה
ודרכא דמישתיא יתירא
לאתויי לידי זיבה

?

זו אחת מן הדרכים
ששוו גיטי נשים
לשחרורי עבדים

כוי - יש בו דרכים
שוה לחיה
ולבהמה

We cannot say that the word "דרכים" is being used to teach about The דרך of these things?

2

Therefore, the Gemara concludes

כל היכא דאיכא פלוגתא

תני דרכים

The Mishnah uses the word דרכים only when there is an exception to the Halachah.

וכל היכא דליכא פלוגתא

תני דברים

The Mishnah uses the word דברים when there is no exception to the Halachah.

Rashi explains פלוגתא as

חילוק בדרכין

בדרך זו הוא דומה לכאן

ובדרך זו אינו דומה

The comparison is only in certain ways, but not in all ways;

As in our Mishnah, the word דרכים points out that כסף שטר and וביאה are the only ways to accomplish Kiddushin, but חופה does not accomplish קידושין.

The Gemara continues: The previous Mishnah mentioned

האשה נקנית בשלש דרכים

וקונה את עצמה בשתי דרכים

There are three ways in which a woman becomes מקודשת to her husband, and there are two ways in which their marriage is terminated.

The Gemara explains

מניינא דרישא

למעוטי חופה

The רישא specifies that only three ways can accomplish קידושין, and this excludes חופה, bringing her into the husband's jurisdiction for Kiddushin, is not effective.

However, according to רב הונא who later holds

חופה קונה מק"ו

חופה CAN accomplish a קידושין, we must say that the Mishnah specified

שלשה למעוטי חליפין

To exclude חליפין;

Even though חליפין can be used to acquire a field, it does not accomplish קידושין, because

חליפין איתנהו בפחות משהו פרוטה

ואשה בפחות משהו פרוטה

לא מקניא נפשה

Since חליפין can be performed even with an item whose

value is less than a פרוטה, a woman objects to demean

herself to be acquired by such a קנין even if the value of the item used is more than a פרוטה.

The Gemara continues

וקונה את עצמה בשתי דרכים

מניינא דסיפא

למעוטי חליצה

The Mishnah specifies that only two ways can terminate a marriage, but Chalitzah cannot terminate a marriage,

because the Pasuk regarding Gett states;

וכתב לה ספר כריתות

The word ספר is exclusive in that

ספר כורתה

ואין דבר אחר כורתה

Only a Gett written on parchment effectuates a divorce, but anything else does not effectuate a divorce.

2

וכל היכא
דליכא פלוגתא

תני דברים

Where there are no
exceptions to the Halachah

כל היכא
דאיכא פלוגתא

תני דרכים

Where there are
exceptions to the Halachah

חילוק בדרכין

בדרך זו הוא דומה לכאן – ובדרך זו אינו דומה

As in our Mishnah, the word דרכים points out that only כסף שטר and וביאה can accomplish Kiddushin, but not חופה

וקונה את עצמה
בשתי דרכים

מניינא דסיפא
למעוטי
חליצה

וכתב לה ספר כריתות

ספר כורתה

ואין דבר אחר כורתה

Only a Gett written on parchment
effectuates a divorce.

האשה נקנית
בשלוש דרכים

מניינא
דרישא
למעוטי
חופה

חליפין איתנהו

בפחות משהו פרוטה

ואשה בפחות משהו פרוטה

לא מקניא נפשה

3 The Gemara next returns to the beginning of the Mishnah, קדושין נקנית בכסף, האשה נקנית בכסף, and asks two questions:

1. מנלן דמיקניא בכסף
What is the source that כסף can accomplish קידושין?

2. וכסף דאבוה הוא
And what is the source that if a father accepts כסף קדושי for his minor daughter, a קטנה, or a נערה, his twelve-year-old daughter, that he is entitled to the money?
Rashi in כתובות adds that part of this question is also אביה מקבל קידושיה
The father's authority to accept Kiddushin on her behalf;

3 האשה נקנית בכסף

וכסף דאבוה הוא
And what is the source that if a father accepts כסף קדושי for his minor daughter, a קטנה, or a נערה, that he is entitled to the money?

מנלן דמיקניא בכסף
What is the source that כסף can accomplish קידושין?

4 Regarding a קטנה; אביה מקבל קידושיה
Is derived from את בתי נתתי לאיש הזה
And

כסף דאבוה הוא
Is derived from logic; השתא אביה מקבל קידושיה ואיהי שקלה כספא דלית לה יד לקבל קידושין
Since a minor does not have the authority to accomplish Kiddushin, and it's the father that does, the money belongs to him.

Regarding a נערה, both אביה מקבל קידושיה, and כסף דאבוה הוא, are derived from the Pasuk regarding אמה עבריה, a Jewish maid-servant, which states;

ויצאה חנם אין כסף
When she becomes twelve-years-old and develops סימונים, signs of maturity, she is released without reimbursement. The words כסף, being redundant, teach; אין כסף לאדון זה אבל יש כסף לאדון אחר ומנו אביה

That only her master does not receive reimbursement for her release from his jurisdiction. However, her father does receive כסף for her יציאה from his jurisdiction.

Therefore, he is entitled to accept and keep the כסף of her Kiddushin, which as the Gemara later explains, is a יציאה regarding נדרים. Because before אירוסין the father has the complete authority of nullifying her vows - but after אירוסין he only has partial authority, because אביה ובעלה מפירין נדירה

He can only nullify her vow jointly with the ארוס.

4 קטנה

כסף דאבוה הוא אביה מקבל קידושיה

פלתא אביה מקבל קידושיה ואיהי שקלה כספא דלית לה יד לקבל קידושין

את בתי נתתי לאיש הזה

Since a minor does not have the authority to accomplish Kiddushin, and it's the father that does, the money belongs to him

נערה

כסף דאבוה הוא אביה מקבל קידושיה

אמה עבריה
A Jewish maid-servant

ויצאה חנם

אין כסף לאדון זה אבל יש כסף לאדון אחר ומנו אביה

Only her master does not receive reimbursement for her release from his jurisdiction

But her father does receive reimbursement for her יציאה from his jurisdiction

The Gemara later explains...

הפרת נדרים יציאה is regarding
Before אירוסין the father has the complete authority of nullifying her vows.

After אירוסין he only has partial authority, because אביה ובעלה מפירין נדירה
He can only nullify her vow jointly with the ארוס.

5 And a father is also entitled to accept her Kiddushin through שטר and ביאה, because, איתקוש הוויות להדדי
 There is a היקש, an association, for all forms of Kiddushin; מה כסף ברשות אביה
 אף שטר וביאה ברשות אביה
 Just as her father has the authority for קדושי כסף, he also has the authority for the other forms of Kiddushin.
 =====

5 שטר - ביאה - כסף
 איתקוש הוויות להדדי
There is a היקל between all forms of Kiddushin;
 מה כסף ברשות אביה
 אף שטר וביאה ברשות אביה
Just as her father has the authority for כסף, he also has the authority for the other forms of Kiddushin.

6 The Gemara also says that זכאי בהפרת נדריה
 The father has the authority to nullify the vows of his daughter even when she is a נערה, because the Pasuk regarding הפרת נדרים states
 בנעוריה בית אביה
 When she is a נערה she is still under her father's jurisdiction.

6 זכאי בהפרת נדריה
 בנעוריה בית אביה
Even as a נערה
she is still under her father's jurisdiction
 וכי תימא נילף מיניה כסף דאבוה הוא
 ממונא מאיסורא
 לא ילפינן
 וכי תימא נילף מבושת ופגם
 וכי תימא נילף מקנסא
 שאני בושת ופגם דאבוה שייך בגוייהו
 ממונא מקנסא לא ילפינן

However, the Gemara explains;
 וכ"ת נילף מיניה
 We cannot also derive from there that she is under his jurisdiction regarding
 כסף דאבוה הוא
 That the money of Kiddushin belongs to him, because
 ממונא מאיסורא לא ילפינן

וכי תימא נילף מקנסא
 ממונא מקנסא לא ילפינן

וכ"ת נילף מבושת ופגם
 שאני בושת ופגם דאבוה שייך בגוייהו